

LAReS

Lowlands
Archaeological
Research
Service

Aanleg van nieuwe trayvelden aan de Vogelenzang te Beerse Programma van maatregelen

E.N.A. Heirbaut
K. Nolet

Colofon

Titel: Aanleg van nieuwe trayvelden aan de Vogelenzang te Beerse. Archeologienota
Auteur: Elly N.A. Heirbaut & Katelijne Nolet
Grafische illustraties/GIS: LAReS

Rapportnummer: LAReS-rapport 331

Projectleider/veldwerkleider: Elly N.A. Heirbaut
Uitvoerder: LAReS, Lowlands Archaeological Research Service
Vestiging: Rozenlaan 15, 2980 Halle-Zoersel

Publicatiedatum: juni 2020
Publicatieplaats: Halle-Zoersel

Illustratieverantwoording voorblad: Uitsnede uit de kaart van Ferraris (1771-1778)

© LAReS bvba. Niets uit deze uitgave mag zonder bronvermelding worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door print-outs, kopieën, of op welke andere manier dan ook.

LAReS bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

Deel II. Programma van Maatregelen

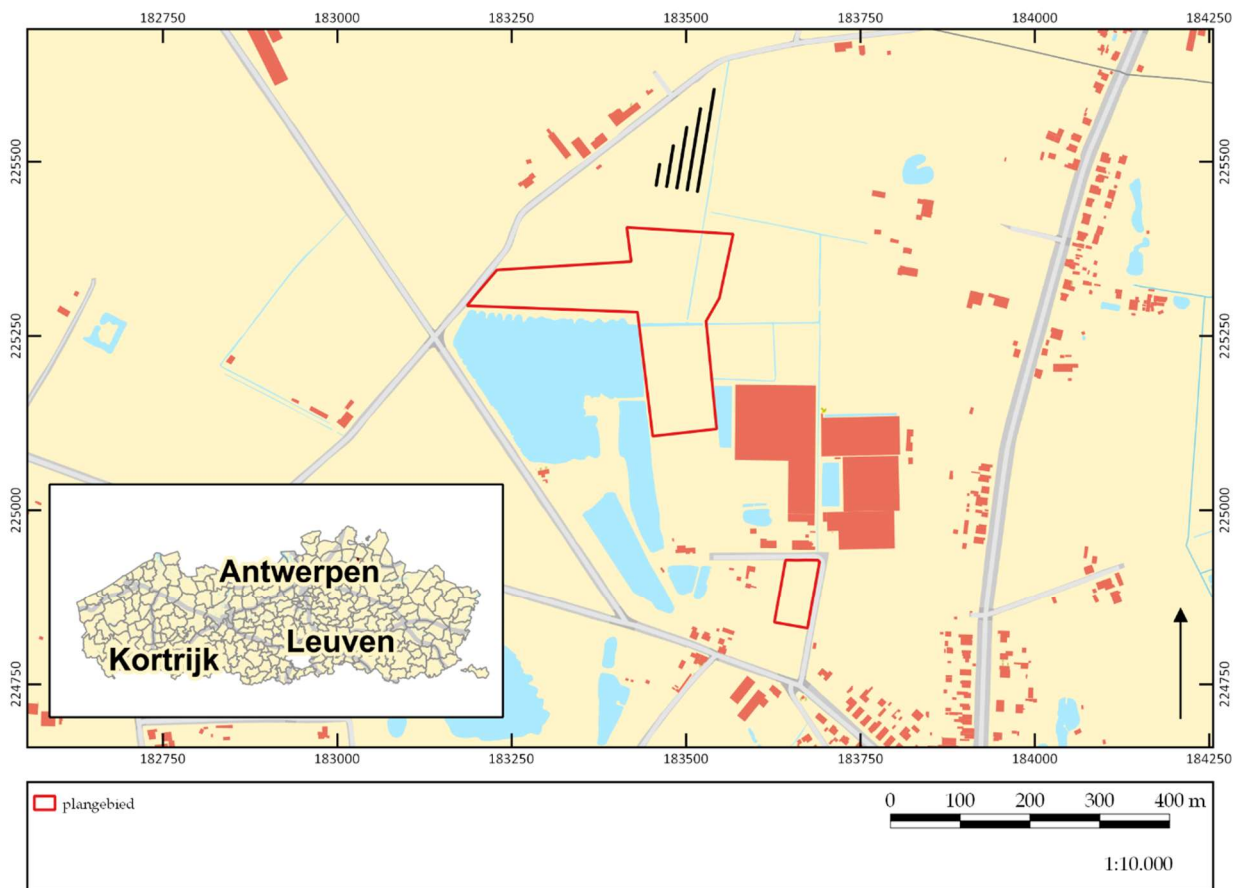
Inhoudsopgave

1 INLEIDING	4
2 TECHNISCHE FICHE/ADMINISTRATIEVE GEGEVENS	5
3 ONDERZOEKSVRAGEN	6
4 KENNISVERMEERDERINGSPOTENTIEEL VAN HET PROJECTGEBIED EN AANBEVELING	7

1 Inleiding

Het plangebied is gelegen aan de Vogelenzang en de Vossenbrugstraat te Beerse (provincie Antwerpen). Het omvat verschillende percelen en heeft een totale oppervlakte van ca. 50.046 m² (fig. 1).

De opdrachtgever plant een gedeelte te ontwikkelen voor één groot trayveld met oppervlakte van 27.934 m², inclusief twee waterkelders van 6 x 6 m en 2,5 m diep, en op een ander gedeelte de bestaande trayvelden te slopen.

Figuur 1. Kadasterkaart met aanduiding onderzoeksgebied.

©LARES

2 Technische fiche/administratieve gegevens

Naam site/toponiem	Vogelenzang en Vossebrugstraat, Beerse	
Ligging	Vogelenzang en Vossebrugstraat, 2340 Beerse	
Kadastrale gegevens	Beerse, 1 ^e afdeling, Sectie A, percelen 0726/00D000, 0726/00C000 en 0726/00F00	
Bounding Box	X	Y
	182431.890	873256.959
	224658.890	869027.959
	184805.890	155921.890
	225916.890	553562.890
Onderzoek	Archeologisch en geschiedkundig bureauonderzoek	
Projectcode	2020F160	
Uitvoerders/actoren	Elly N.A. Heirbaut (erkend archeoloog) Katelijne Nolet (archeoloog)	
Geraadpleegd extern	nvt	
Erkend archeoloog	Elly N.A. Heirbaut: OE/ERK/Archeoloog/2016/00162	
Termijn veldwerk	juni 2020	
Oppervlakte plangebied	ca. 50.046 m ²	
Oppervlakte geplande werken	ca. 36.187 m ²	
Geplande ingreep	aanleg trayveld, inclusief twee kleine waterbekkens; verwijderen bestaande trayvelden	
Geldende wetgeving en voorwaarden	Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014. De nota werd opgesteld overeenkomstig de Code van Goede Praktijk. De totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft, bedraagt 5.000 m ² of meer, zoals bepaald in artikel 5.4.2 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013.	
Randvoorwaarden	zie paragraaf 1.1	
Doelstelling	Het doel van deze archeologienota is om via de tot op heden beschikbare bronnen (bureauonderzoek) na te gaan wat het archeologische potentieel van het projectgebied is, wat de mogelijke bedreigingen zijn voor het eventueel aanwezige bodemarchief, en hoe hiermee dient omgegaan te worden.	
Thesaurus	Archeologienota, bureauonderzoek	

3 Onderzoeksvragen

In het kader van dit bureauonderzoek zijn van tevoren enkele vragen geformuleerd waarop het onderzoek antwoord tracht te vinden.

1. Welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologische en cultuurhistorische potentieel van het terrein?
2. Welke archeologische sites zijn bekend in of nabij het projectgebied?
3. Wat is de landschapshistoriek/evolutie in gebruik van het terrein?
4. Wat is de impact van de geplande werken?
5. Levert het huidige bronnenmateriaal voldoende informatie op of is er aanvullend vooronderzoek (al dan niet met ingreep in de bodem) nodig? In het laatste geval: welke methode levert het meeste informatie op?

Voor de resultaten van het bureauonderzoek wordt hier volstaan met te verwijzen naar het eerste deel van de archeologienota.

4 Kennisvermeerderingspotentieel van het projectgebied en aanbeveling

Potentiebepaling

Op basis van de landschappelijke situatie van het plangebied kan wel gesteld worden dat het plangebied zich op een verhevenheid bevindt. Net ten noorden van het plangebied stroomt een kleinere waterloop, namelijk de Goorloop. Een dergelijke situatie is aantrekkelijk voor de jagers-verzamelaars uit het paleo- en mesolithicum. Echter, in de directe omgeving zijn nog geen vondsten gedaan uit deze periode. Bovendien blijken de waterlopen op meer dan 280 m van het plangebied te liggen, waardoor alle zones van het plangebied buiten de range liggen waarin steentijdartefactensites worden verwacht (dit is van 0-250 m vanaf water, zowel beken en rivieren als drassige laagtes en vennen). Voor de potentiebepaling voor steentijdartefactensites kan met andere woorden besloten worden dat er sprake is van een lage potentie.

Vanaf het neolithicum wordt de landbouw geïntroduceerd. De aanwezigheid van vruchtbare zandgronden zijn hiervoor erg aantrekkelijk. In de omgeving van het plangebied zijn geen eenduidige resten uit het neolithicum, de protohistorie of de Romeinse tijd aangetroffen. In de nabijheid is voldoende water aanwezig. Vanuit deze landschappelijke ligging kan beredeneerd worden dat deze locatie ook voldoende aantrekkelijke kenmerken had voor mensen om in de periode vanaf het neolithicum tot en met de middeleeuwen hier te wonen, begraven of andere activiteiten uit te voeren. Voor de potentiebepaling voor sporensites kan met andere woorden besloten worden dat er sprake is van een middelhoge potentie, en dit vanaf het neolithicum tot en met de late middeleeuwen.

Vanaf de nieuwe tijd is op basis van historische kaarten te zien dat het volledige plangebied onbebouwd was. Vanaf dan is er een lage kans op het aantreffen van archeologische resten. De kans is klein dat er structuren, sporen of andere resten onder het maaiveld zullen aangetroffen worden.

Kennisvermeerderingspotentieel

Uit bovenstaande analyse blijkt dat het plangebied zich in een archeologisch interessante zone bevindt, hoewel de huidige archeologische kennis, voor de perioden vanaf de steentijd tot en met de late middeleeuwen, toch nog als zeer beperkt tot onbestaande kan worden beschouwd. Er is weinig geweten over het plangebied en de aangrenzende terreinen, zodat onbekend is wat er zich hier aan mogelijke archeologische resten in de bodem kan bevinden.

Echter, aangezien er amper sprake is van impact van de werken op een archeologisch niveau, is er voor beide zones geen sprake van kennisvermeerderingspotentieel.

Aanbevelingen

Vanuit de bureaustudie kan geconcludeerd worden dat er geen sprake is van kennisvermeerdering. Vanuit een kostenbaten-analyse is verder onderzoek niet te

verantwoorden. Er wordt geadviseerd het terrein vrij te geven voor de geplande werken.

